

REGERINGSRÄTTENS DOM

Mål nr
1199-09

meddelad i Stockholm den 1 november 2010

SÖKANDE

1. AA
2. BB
3. CC

Ombud: Jur. kand. Anna von Knorring
Skantzes Advokatbyrå
Box 2023
550 02 Jönköping

KLANDRAT AVGÖRANDE

Regeringens (Miljödepartementet) beslut den 27 november 2008, M2008/676/F/P, med anledning av överklagande i fråga om detaljplan för Olstorp 1:2, Ydre kommun, se bilaga

SAKEN

Rättsprövning

REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Regeringsrätten förklarar att regeringens beslut ska stå fast.

YRKANDEN M.M.

AA, BB och CC ansöker om rättsprövning och yrkar att Regeringsrätten upphäver regeringens beslut samt anför bl.a. följande. Kommunen har varit skyldig att upprätta en miljökonsekvensbeskrivning. De planhandlingar som ligger till grund för beslutet att anta detaljplanen för Olstorp 1:2 har inte föregåtts av erforderliga

Dok.Id 97376

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Wallingatan 2

Telefon
08-561 676 00
E-post: regeringsratten@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-12:00
13:00-16:30

Mål nr
1199-09

undersökningar vad gäller planens påverkan på miljö och kulturarv. Det saknas en redovisning av planens konsekvenser i den omfattning som föreskrivs i plan- och bygglagen (1987:10), PBL. Enligt 5 kap. 18 § tredje stycket 5 ska en miljökonsekvens-beskrivning upprättas, om detaljplanen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan på grund av att planområdet får tas i anspråk för fritidsby med tillhörande anläggningar, utanför sammanhållen bebyggelse.

Det är fråga om en fritidsby med anläggningar i ett större område som i dag är helt opåverkat. I området förekommer en nyckelbiotop och fornlämningar som ännu inte är helt utredda. Det finns flera omständigheter som klart pekar på att påverkan på miljö och kulturarv kommer att vara betydande. De utredningar som har gjorts består bara av en arkeologisk utredning, en va-utredning och en inventering från naturvårdssynpunkt.

Inom planområdet finns en registrerad nyckelbiotop med sällsynta och till viss del rödlistade arter. Reception och förråd kommer att placeras inom biotopområdet, och några av de planerade tio husen kommer att ligga i anslutning till det. Omfattande markarbeten krävs för att genomföra planen, och det för biotopen nödvändiga vattenflödet kommer att minska. Dagens vattenflöde är nödvändigt för att biotopen ska kunna bevaras. Va-utredningen saknar beskrivning av hur skador på det naturliga vattenflödet ska undvikas. Dessutom ska ett av husen ligga på den källa med kalkhaltigt vatten som översilar berget.

Det finns fornlämningar inom planområdet. Den arkeologiska utredning som kommunen låtit genomföra har ifrågasatts. En senare besiktning av området visar att det för den planerade bebyggelsen finns fornlämningar som inte tidigare varit kända. Frågan om fornlämningar har betydelse för om kommunen borde ha upprättat en miljökonsekvensbeskrivning.

Planhandlingarna är otydliga och brister i överensstämmelse. Bl.a. saknar detaljplanen bestämmelser som reglerar högsta höjd och antal våningar för den planerade bebyggelsen. Vidare har det inte varit fråga om något samråd i egentlig

mening. Medborgarinflytandet har varit obefintligt och kommunen har inte haft någon avsikt att beakta sakägarnas synpunkter.

Risken är påtaglig att den planerade verksamheten i framtiden kommer att inskränka deras djurhållning vilket medför betydande ekonomiska konsekvenser för dem. Anläggningen kommer att medföra störningar i form av ökad trafik, ökat buller, nedskräpning m.m. Deras enskilda intressen har varken utretts eller beaktats i tillräcklig grad vid avvägningen mellan olika intressen.

SKÄLEN FÖR REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Enligt 1 § lagen (2006:304) om rättsprövning av vissa regeringsbeslut får en enskild ansöka om rättsprövning av sådana beslut av regeringen som innefattar en prövning av den enskildes civila rättigheter eller skyldigheter i den mening som avses i artikel 6.1 i Europakonventionen. Enligt 7 § samma lag ska Regeringsrätten upphäva regeringens beslut om det strider mot någon rättsregel på det sätt som sökanden har angett eller som klart framgår av omständigheterna. Detta gäller dock inte om det är uppenbart att felet saknar betydelse för avgörandet.

Rättsprövningen innefattar, förutom ren lagtolkning, även sådana frågor som faktabedömning och bevisvärdering samt frågan om beslutet strider mot kraven på saklighet, opartiskhet och allas likhet inför lagen. Prövningen omfattar också fel i förfarandet som kan ha påverkat utgången i ärendet. Om de tillämpade rättsreglerna är så utformade att det föreligger en viss handlingsfrihet vid beslutsfattandet, omfattar rättsprövningen frågan om beslutet ryms inom handlingsfriheten (jfr prop. 1987/88:69 s. 23–25 och 234).

Som framgår av vad sökandena anfört ska enligt 5 kap. 18 § tredje stycket 5 PBL en miljökonsekvensbeskrivning upprättas vid utarbetande av en detaljplan, om detaljplanen i ett fall som detta kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Kommunen har bedömt att en särskild miljökonsekvensbeskrivning inte behöver upprättas mot bakgrund av de utredningar som gjorts i ärendet. När det gäller

Mål nr
1199-09

detaljplanens påverkan på biotopområdet finns dels en utredning som behandlar hur vatten- och avloppsfrågan ska lösas, dels en naturvårdsinventering. Vidare framgår av planbeskrivningen att det aktuella området ska skyddas genom bestämmelser i planen. Det anges också att det är av stor vikt att genomförandet av planen sker på ett sådant sätt att nyckelbiotopen inte skadas.

Regeringsrätten finner med hänsyn till vad som kommit fram om det planerade skyddet för att bevara natur- och kulturvärdena inom planområdet att en miljökonsekvensbeskrivning har kunnat undvaras i ärendet. Vad sökandena anfört i denna del utgör alltså inte skäl att upphäva regeringens beslut.

De av sökandena i övrigt åberopade omständigheterna visar inte heller att regeringen vid beslutsfattandet skulle ha felbedömt fakta eller överskridit gränserna för det handlingsutrymme som föreligger i planärenden eller att det vid handläggningen förekommit något fel som kan ha påverkat utgången i ärendet. Vidare framgår det inte klart av omständigheterna i målet att beslutet på annat sätt strider mot någon rättsregel. Regeringens beslut ska därför stå fast.

Sten Heckscher

Karin Almgren

Nils Dexe

Anna-Karin Lundin

Anita Saldén Enérus

Karin Königsson
Föredragande regeringsrätts-
sekreterare

Avd. I

Föredraget 2010-10-20